N°. 91. 1849.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 15 NOVEMBER.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelezen request van *Henri Augustin Ghislain Antoine*, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener Smederij in de huizinge staande in de Lange Brugstraat, Wijk B, N°. 244.

Gelet op het Koninklijk besluit van 31 Januarij 1824 (*Staatsblad* n°. 19), aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van beleide informatiën *de commodo et incommodo*.

Brengen bij deze het door *Henri Augustin Ghislain Antoine* gedane verzoek ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der huizen, staande naast de op te rigtene Smederij, om, ingeval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen *veertien dagen* na date, aan Burgemeester en Wethouders schriftelijk in te leveren.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is.

BREDA, den 12. November 1849.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den November.

De geruchten volgens welke bij het hoog bewind voornemens zouden bestaan om op eene onwettige wijze eene nieuwe omkeering van zaken te bewerken, hebben zich in de laatste dagen zoo zeer vermenigvuldigd en [illegible] dienaangaande het stilzwijgen niet te kunnen bewaren. In den *Moniteur* van den 10den leest men daaromtrent de volgende verklaring:

«De president heeft in zijne boodschap gezegd: « «Ik wil het vertrouwen der natie waardig zijn, door de constitutie te handhaven, die ik bezworen heb."" Deze woorden zijn stellig en duidelijk, en laten geene verkeerde uitlegging of twijfeling toe. Zij zijn bijna gelijkluidend met de formule van zijn eersten eed. Welnu! In sommige dagbladen, in de wetgevende vergadering, in gezelschappen, met één woord overal, brengt men het gerucht in omloop van een vermeenden *coup d'état*; men schept er een zeker vermaak in om daardoor aan ligt te verontrusten lieden angst aan te jagen; men verstoort met snoode oogmerken het algemeen vertrouwen. Wij zijn gemagtigd te verklaren dat zulks eene hatelijke lastering en eene beleediging is van de goede trouw en opregte bedoelingen van hem, die nimmer zijn woord heeft verbroken."

— De voortzetting van het proces der beschuldigden wegens het komplot van Junij, voor het hooggeregtshof te Versailles, is den 10den dezer door een belangrijk incident gestoord geworden. Men was tot de pleidooijen voor de aangeklaagden gevorderd, en de eerste der advocaten die voor hen het woord voerde, wilde betoogen dat het op 13 Junij gebeurde, geene andere oorzaak had dan de schending der constitutie door het bewind en de meerderheid, toen hem door den President het woord ontnomen werd. Het hof heeft daarop een arrest uitgesproken, waarbij aan de advocaten verboden werd, dat middel van verdediging te bezigen. De gezamenlijke advocaten hebben zich daarop verwijderd, en het hof heeft zijne zittingen tot den 12den geschorst, ten einde [illegible] officio nieuwe verdedigers aan de beschuldigden toegevoegd zouden worden. Dezen zouden echter verklaard hebben van alle verdediging af te zien, indien deze niet gevoerd mogt worden door de advocaten die zij zelven verkozen hadden.

— De nieuw benoemde prefect van politie, de heer *Carlier*, heeft den 10den dezer eene proclamatie aan de ingezetenen van Parijs uitgevaardigd, waarin hij met den meesten aandrang hunne medewerking inroept bij de vervulling zijner moeijelijke en gewigtige taak. «Het is pligt der goede burgers, zegt hij daarin, de werking der wet en der overheden gemakkelijk te maken. De inwendige tucht in de huisgezinnen en werkplaatsen verschaft den krachtigsten steun aan de politie van den Staat. Onze zaak is dezelfde: gij wilt een beschermend gezag, wij willen eene bezadigde vrijheid. De gematigdheid, op kracht steunende, zal de kwade hartstogten beteugelen. De moeijelijkste dagen zijn voorbij; maar wij moeten ons daardoor niet in slaap laten wiegen. Er is nog altijd veel te doen ter bevestiging van orde en veiligheid. Het geldt thans een maatschappelijk verbond tegen het socialismus; daarbij hebben allen belang. Laat ons door verhooging van de openbare veiligheid het bijzonder vertrouwen bevestigen; laat ons de toekomst van allen verzekeren door de bestendiging van instellingen, die getrouwelijk geëerbiedigd, maar ook met nadruk gehandhaafd zullen worden. Het is eene onderlinge verzekering die wij met elkander sluiten; wij hebben dus regt om op elkander te rekenen.»

Deze proclamatie van den nieuwen prefect van politie is het eerste officiële staatsstuk, waarop niet te lezen staan, de sedert, Februarij 1848 geheiligde woorden: *Fransche Republiek*, *vrijheid*, *gelijheid*, *broederschap*. De democraten zien daarin eene staatszaak en een even groote misdaad als de weglating van het woord burger in het verslag der debatten van de vergadering in den *Moniteur*. Het publiek bekommert er zich echter niet in het minste over.

— Eergisteren heeft te Parijs de plegtige uitreiking plaats gehad der belooningen aan degenen die bij de jongst gehouden tentoonstelling van voortbrengselen der nationale nijverheid bekroond zijn geworden. De President der republiek, welke door zijne tegenwoordigheid aan die plegtigheid meerderen luister bijzette, heeft na de uitreiking der ordes-teekenen en medailles eene rede uitgesproken, waarin hij, onder anderen, op nieuw is opgekomen tegen de lasterlijke, te zijnen aanzien laatstelijk in omloop gebragte geruchten, en verklaard heeft, dat hij, als eerste ambtenaar der republiek, geen anderen wensch koesterde dan zijnen pligt getrouwelijk te vervullen en het welzijn des volks te bevorderen.

— Door den heer *Raspail Jr.*, is bij de wetgevende vergadering een voorstel ingediend, houdende, dat voortaan geen burger, die het bedrijf van bankier uitoefent, tot minister benoemd zal kunnen worden.

— De heer *Lamartine* schijnt thans vast besloten te hebben, zich in het Oosten te gaan vestigen. Hij heeft zijnen mandataris, den heer *Rolland*, naar Konstantinopel gezonden, om een landgoed voor hem te koopen op de kust van Ephesus (in Klein-Azie). Deze is, door den Sultan welwillend ontvangen [illegible] eene keuze naar welgevallen te doen uit de in de omstreken van Smyrna gelegene landgoederen.

— Den 3den dezer heeft de Minister van Finantiën in Spanje aan de Kamer der gedeputeerden de begrooting voor 1850 ingediend. Uit zijne mededeelingen bleek, dat de geldelijke toestand verre van gunstig is; men hoopte dien te verbeteren door bezuinigingen en door een beter stelsel van de heffing der belastingen. De begrooting van ontvangsten wordt geraamd op 1,147,020,274 realen, en die der gewone uitgaven op 1,146,907,536 en der buitengewone op 80 millioenen realen. — De Koningin heeft den generaal *Narvaez*, als bewijs harer bijzondere achting, het fraaiste paard uit de Koninklijke stallen ten geschenke gegeven.

Van den 12den.

De wetgevende vergadering heeft heden beraadslaagd over het ontwerp om de veroordeelden van Junij 1848 naar Algerie te transporteren. De minister van binnenlandsche zaken *F. Barrot*, deelde in den aanvang der zitting mede, dat de president der republiek, krachtens de volmagt hem door het dekreet van 27 Junij 1848 verleend, van de 1200 gedetineerden op Belle-Isle, er aan 700 amnestie had verleend; de overige 500 waren lieden die meermalen in handen der justitie waren geweest, of die zich door hun hevig gedrag onderscheiden hadden. De vergadering heeft die mededeeling zonder aanmerking te maken aangehoord. Van weerszijden blijft men elkander gadeslaan, zonder door eene stemming of levendige discussie voor alsnog de wederzijdsche krachten te willen meten; de zittingen verliezen daardoor schier alle belang. — De discussie is tot morgen verdaagd.

— In de teregtzitting van het hoog geregtshof te Versailles, was heden de bank der verdedigers bezet door de leden van de regtbank te Versailles. Een hunner, de advokaat *Moussoir*, rigtte het woord tot het hof, en verklaarde dat hij en zijne ambtgenooten, overeenkomstig de hun gegeven opdragt van den president van het hof, de beschuldigden met hunnen raad hadden willen bijstaan, maar dat deze geweigerd hadden zich daarvan te bedienen. Een der beschuldigden protesteerde daarop uit zijn eigen naam en die zijner lotgenooten tegen dan hem opgedrongen bijstand. De president nam nu het woord, zeggende dat daar de verdedigers der beschuldigden hunne taak hadden in den steek gelaten, hij zich van zijn pligt gekweten had door het middel bij de hand te nemen dat de wet hem oplegde, en verklaarde daarop de debatten gesloten; de griffier las vervolgens de vragen voor, door de jury te beantwoorden, welke zich ter beraadslaging verwijderde. De uitspraak zal vermoedelijk eerst laat in den avond plaats hebben.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 56,75; 5 pCt. 89,40; Nap. Renten 89,25; Rom. leening 81³/₈.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 11den November.

Den 8sten heeft de president van het Staatsministerie te Hannover, de nieuwe Stenden met het uitspreken eener Troonrede in naam des Konings, geopend. De redevoering was weinig beduidend en bevatte omtrent de Duitsche aangelegenheden slechts dubbelzinnige uitdrukkingen.

— De wet op de verkiezingen voor den Rijksdag in Pruisen is den 7 dezer bij den Duitschen Raad van Bestuur te Berlijn ingediend. Volgens die wet zullen geene kiesvergaderingen meer gehouden worden, maar zal ieder kiezer, binnen een bepaalden tijd, zijne stem bij het hoofd zijner gemeente indienen.

Vrijdag had de feestmaaltijd tot viering van het eenjarig bestaan van het Pruissische Ministerie plaats. Ongeveer twaalfhonderd personen, uit verschillende rangen der maatschappij, waren aldaar vereenigd. Verscheiden toasten werden ingesteld, en door toepasselijke gezangen begeleid.

Een dagblad doet opmerken hoe het feest ter eere van het ministerie *Brandenburg*, eergisteren te Berlijn gehouden, een nieuw bewijs oplevert van de ongestadigheid der menschelijke inzigten en handelingen. De Magistraat dier stad toch, die nu met de ministers aan den feestdisch zou aanzitten, en hun feestredenen en geschenken wijden, bestaat uit dezelfde personen die, nu een jaar geleden, het voor hunne zittingen gebezigd gebouw aan de elders verjaagde Nationale Vergadering inruimden, en deputatien naar Potsdam afvaardigde, om den Koning te smeeken dat hij het Land voor het dreigend onheil van een ministerie *Brandenburg* behoeden mogt.

— De koning van Pruisen houdt eerstdaags eene zamenkomst met den Keizer van Oostenrijk, en wel te Breslau, tot welke stad laatstgenoemde de Koningin van Pruisen bij hare terugreis van Weenen, begeleiden zal. Hoewel die zamenkomst geen dadelijk politiek doel hebben moge, twijfelt men echter niet of de belangen van Oostenrijk, in verband met die van het overige Duitschland, zullen wel ter sprake komen.

— De geruchten wegens de uitlevering van het stoomschip *Gefion* aan Denemarken, en het plan der Denen om dat schip met geweld weg te voeren, zijn nu officieel wedersproken. Denkelijk zal dat vaartuig door eene Pruissische stoomboot naar Swinemunde worden gesleept.

— Door den Oostenrijkschen minister van Justitie *von Schmerling* is den Keizer een ontwerp tot hervorming der organisatie van het justitiewezen en de regtspleging in Hongarije voorgelegd, en door Z. M. bekrachtigd.

Men verzekert te Weenen dat de Oostenrijksche Regering voor eene som van honderd millioen Weener guldens aan Schatkistbiljetten, tegen 4 á $4^1/_2$ per cent rente, uit zal geven.

Die Regering schijnt, bij de aansluiting aan het Tolverbond, genegen te zijn aan de Duitsche Staten zoodanige voordeelen te verleenen, waardoor zij het te dien opzigte van Pruissen winnen kan.

— Het Wurtembergsche half-officiële blad deelt het volgende berigt uit Sigmaringen van den 9den dezer mede:

«Uit eene zekere bron kan gemeld worden dat de verdragen over den afstand de vorstendommen Hohenzollern aan Pruissen gesloten en geratificeerd zijn, en alleen nog aan de goedkeuring der Pruissische kamers onderworpen moeten worden, bij welke zij waarschijnlijk geenen tegenstand zullen ontmoeten. Naar het schijnt, heeft deze aangelegenheid nog tot eene wisseling van nota's tusschen Pruissen en de grootere Europesche kabinetten aanleiding gegeven. Hier verwacht men van de aansluiting aan Pruissen veel goeds en ten gevolge van het verblijf der Pruissische troepen in ons landje en van hun uitstekend gedrag, is de afkeer, dien men hier vroeger jegens Noord-Duitschland koesterde, aanmerkelijk verminderd.»

— Berigten uit Konstantinopel van den 25 October melden, dat de Engelsche vloot aan den ingang der Dardanellen was verschenen. Vier Russische oorlogsschepen waren hierop naar de Zwarte Zee gezeild, waarschijnlijk om daarvan berigt te geven. Eene Russische vloot is bij Sebastopol vereenigd. De Engelsche gezant had nota's uit Londen, in den reeds bekenden geest van bescherming, des noods, der Porte, ontvangen. De Porte wachtte nog altijd op een antwoord op hare verklaringen uit Petersburg.

BELGIE.

BRUSSEL, den 13den November.

Gisteren heeft de Koning de zitting der beide wetgevende kamers in persoon met eene aanspraak geopend. De aanhef daarvan was als volgt:

«Mijne heeren, 's Lands toestand blijft zich zeer gunstig voordoen. De kalmte die het land geniet, getuigt van den voortreffelijken geest die het bezielt en van de degelijkheid zijner instellingen. Het rustige en vrije België beslaat eene eervolle plaats onder de natiën, en de vreemde gouvernementen geven ons [illegible] gelegenheid.» Verder wordt in de aanspraak den oogst van dit jaar als overvloedig geroemd; gezegd, dat de aandacht met vernieuwe belangstelling op den vooruitgang van den landbouw gevestigd is; dat de staat van de nijverheid over 't geheel voldoende is; dat de uitvoer over zee toeneemt; dat men in de Vlaanderen, met opzigt tot den bloei der industrie, eene aanmerkelijke verbetering opmerkt, waarvan de jongste tentoonstelling te Gent ook de proeven had doen zien; de in de vorige zitting aangenomen maatregel ten aanzien van het postwezen hadden aan de verwachting beantwoord; de in dezelfde zitting aangenomen wet op het hooger onderwijs, zou nu gevolgd worden door de voordragten betrekkelijk de andere takken van onderwijs; de Koning hoopt dat men zich in deze zitting met de behandeling van het voorgedragen nieuwe Strafwetboek zal bezig houden; verscheiden andere organieke wetten zouden worden aangeboden. Het leger en de burgerwacht hadden zich hunner roeping waardig betoond. De Koning besluit zijne aanspraak, met zijne tevredenheid te betuigen wegens zijn jongst bezoek in verscheiden provinciën gedaan, en met de verzekering dat door den bijstand der vertegenwoordiging aan zijn gouvernement, een stelsel gehandhaafd bleef, dat ieders regten en belangen waarborgde.

— Op den spoorweg van Namen naar Charleroi had bijna een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad; het konvooi van Namen, waarop ongeveer 400 reizigers die zich naar een bal te Charleroi begaven, naderde het station van Charleroi, en was reeds gekomen nabij de brug over het kanaal. De conducteur van het konvooi floot, maar de brugwachter beantwoordde zulks niet, de seinballen werden niet geheschen. Na herhaald fluiten, vertraagde de ongerust wordende conducteur den gang van het konvooi, en begaf zich daarop in persoon naar het wachthuisje, waar hij den ongelukkigen wachter door een dolksteek en andere verwondingen bewusteloos vond liggen; verder bleek dat de rails op den weg gedeeltelijk losgemaakt waren, zoodat het konvooi, zonder de zorg en waakzaamheid van den conducteur, ongetwijfeld uit het spoor en in het kanaal zou zijn geraakt, waardoor een groot getal menschen het leven had kunnen verliezen. — Uit een later berigt blijkt, dat de brugwachter, na weder bijgekomen te zijn, verklaard heeft dat hij boosdoeners aan den weg ziende, hun zulks wilde beletten, en alstoen door hen schier doodelijk gewond werd. Men heeft een paar lieden op vermoeden gearresteerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den November.

Gisteren avond zijn bij het alhier gevestigd *Departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, de gewone winter-bijeenkomsten en spreekbeurten weder aangevangen, tot bijwoning waarvan eene zeer aanzienlijke schare opgekomen was. De redenaar, de Heer *G. Kuyper Hz.*, las eene doorwrochte verhandeling voor, over Koning *Willem III*, naar aanleiding van het nopens dien vorst ontworpen beeld van den uitmuntenden Engelschen schrijver *Macauley*, waarbij de redenaar het eigenaardig karakter, de bekwaambeden, het doorzigt en het staatsbeleid van dien vorst schetste, en besloot met den invloed te doen opmerken, die zijne staatkunde en krijgsdaden op ons vaderland in Europa gehad hebben. De bijeenkomst werd besloten met de voordragt van eenige losse dichtstukjes door den heer Dr. *J. J. de Hollander*, terwijl tusschen beiden, door den voorzitter van het Departement, namens het hoofdbestuur, hulde werd gedaan aan een drietal edelmoedige daden bij het redden van drenkelingen, waarvan twee der menschlievende redders met de bronzen medaille der Maatschappij werden bekroond, terwijl de derde met eene belooning werd vereerd. Het genot van deze avond werd verhoogd door de welluidende toonen van het Muzijkgezelschap *de Harmonie*, onder directie van den heer *P. Wijmer*, hetwelk zich als altijd weder bereidvaardig betoond had, om van zijne zijde tot de opluistering bij te dragen.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, die door al de Ministers werd bijgewoond, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken eenige verklaringen gegeven: 1°. van de geschiedenis der formatie van het nieuwe Gouvernement; 2°. van de onderstelling en het vertrouwen, waarin dat gouvernement het beleid der zaken heeft opgenomen; 3°. van de taak van het gouvernement met betrekking tot de eerstvolgende werkzaamheden der Kamer.

Volgens die mededeelingen hebben de heeren *van Rosenthal* en *Thorbecke* zich beijverd, om zich van de hun opgedragen taak, tot het voorstellen van een nieuw ministerie te kwijten; doch hadden zij in de vervulling dier taak moeijelijkheden ondervonden, die niet aan hen te wijten waren. Juist de bekwaamsten en waardigsten maakten de grootste zwarigheden om eene ministeriële betrekking op zich te nemen. Den 15den October hebben de beide heeren de voordragt der nieuwe ministers aangeboden, en daarbij in het ooggehouden dat de keuze des Konings op hen gevallen was, als organen van de meerderheid der Kamer. Twee dagen na de aanbieding dier lijst is hun geworden een kabinetschrijven, houdende dat Z. M. zijn oordeel over de aangebodene lijst opschortte, tot dat zouden worden beantwoord de vragen die in de missive vervat waren, en die betrekking hadden tot het gevoelen van de opgegeven personen, over de meest gewigtige takken van bestuur. Die vraag werd door hen als een blijk van minder vertrouwen beschouwd, en zij meenden hunne verklaring, dat zij bereid waren om in het ministerie te treden, te moeten intrekken. De heer *Thorbecke* deed daarbij uitkomen dat zij niet regtstreeks tot den Koning werden toegelaten, en dat de onderhandelingen door tusschenpersonen gevoerd werden. Na tien dagen werden de beide heeren regtstreeks bij den Koning ontboden. De onderhandelingen werden nu hervat en hebben in drie dagen geleid tot de vestiging van het tegenwoordig ministerie. De heer *Thorbecke* heeft vervolgens op de omstandigheden gewezen, waarin het ministerie is getreden, en daaruit het gevolg getrokken, dat het meer dan immer de medewerking der vertegenwoordiging, de nationale medewerking behoeft. Het is een ministerie dat handelen moet in overeenstemming met de vertegenwoordiging; zijne rigting is, naar het meent, die der Kamer.

Het ministerie oordeelt dat de sluiting der zitting de verdere behandeling der organieke wetten heeft gestuit, en dat daarover een nieuw onderzoek moet plaats hebben, dat, naar bevind van zaken, tot nieuwe voordragten zal kunnen leiden. Wat aangaat de begrooting, het ministerie heeft deswege een nader onderzoek ingesteld, dat aan den Koning is onderworpen en waarvan de uitslag weldra aan de Kamer zal worden medegedeeld. De veranderingen of reorganisatiën, die het ministerie op het oog heeft, zullen wel in 1850 kunnen worden uitgevoerd, doch zullen op de vaststelling der begrooting voor den 1sten Januarij 1850 van geen dadelijken [illegible] kunnen zijn.

De heer *van Goltstein* heeft zich verpligt geacht mede te deelen wat er in de ministeriele kwestie voorgevallen is, voor zoover hij daarin betrokken is geweest. Hij had zich bereid verklaard zich met de vorming van een nieuw ministerie te belasten. Toen het hem bleek, dat de heeren *Thorbecke* en *van Rosenthal* nog niet waren ontheven van de hen opgedragene taak, had hij zich schriftelijk tot den Koning gewend, met verzoek, 1) dat of de last aan die heeren opgedragen, zou worden ingetrokken; 2) of dat de moeijelijkheden zouden worden uit den weg geruimd die zij schenen te ondervinden. Zijn raad was tot het laatste over te gaan. Het kwam hem voor, dat het belang der zaak vorderde, dat aan het verlangen van een groot deel der natie zou worden voldaan, om den eersten onderteekenaar van het adres in het ministerie te roepen, ten einde de natie in de gelegenheid gesteld wierd getuige te zijn van de verwezenlijking der verwachtingen door velen opgevat, of zich te overtuigen dat die wenschen voor geene verwezenlijking vatbaar waren. Na de aanbieding van dezen brief werd de heer *van Goltstein* in gehoor bij Z. M. toegelaten, waarin hij zich vleit te hebben medegewerkt tot het besluit des Konings om die beide heeren tot zich te roepen. Het bleek verder dat de spreker eerst deel zou

hebben uitgemaakt van het nieuwe ministerie, doch de vergaderingen die hij over de zamenstelling daarvan had bijgewoond, hadden hem niet veroorloofd, met het oog op zijne staatkundige loopbaan en staatkundige beginselen, deel daaraan te nemen.

De heer *Donker Curtius* heeft een enkel woord tot regtvaardiging van zijn gedrag in het midden gebragt. Hij heeft verklaard dat de hem opgedragen last van vertrouwelijken aard was en hij daarvoor slechts verantwoording schuldig was aan den Koning en aan zijn geweten. Zoodra de last tot het vormen van een nieuw ministerie bepaaldelijk aan andere heeren was opgedragen, had hij zijne zending als geëindigd beschouwd.

Onder de ingekomen stukken behoorden eene missive van den Hoogen Raad, betrekkelijk het overlijden van den heer *Noiret de Bruijn*, raadsheer in den Hoogen Raad, en eene daarbij gevoegde lijst van personen, die bij het opmaken der nominatie van candidaten voor de opengevallen betrekking, door de Kamer in aanmerking genomen zouden kunnen worden. Op die lijst waren geplaatst de heeren mrs.:

U. A. Evertsz, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Friesland; *J. A. Philipse*, vice-president (thans president) van het hof van Zuidholland; *M. Wiardi Beckman*, raadsheer in het hof van Noordholland; *A. Ypeij*, officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Leeuwarden; *G. van IJsselsteijn*, raadsheer in het hof van Zeeland; *L. Asser*, regter in de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage. De geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden der Kamer, de heeren: *van Hoëvell* en *van Heemstra*, zijn ten fine van rapport verzonden naar eene commissie, bestaande uit de heeren: *Verweij Mejan*, *Mutsaers* en *Heemskerk*.

— Bij besluit van den 9den November jl., n°. 42, heeft Zijne Majesteit aan den heer jhr. mr. *J. T. H. Nedermeijer van Rosenthal*, Minister van Justitie, op zijn verzoek eervol ontslag verleend als wethouder der stad Arnhem.

— De heer *Thorbecke* drukte zich, in zijne bijdrage tot de herziening der Grondwet, blad 57, ten vorigen jare aldus uit over de gelijktijdige vervulling der betrekking van minister en volksvertegenwoordiger:

« Gewis geen ambt in den Staat, zóó min als dat van minister, met de betrekking van volksafgevaardigde vereenigbaar. Of kan de minister als zoodanig te gelijk ontwerpen van Regeringswege voorstellen en ze als vertegenwoordiger beoordeelen? kan hij te gelijk als volksafgevaardigde verantwoording vragen en haar als minister geven? Neen, hij mist, ten aanzien des Gouvernements, de vrijheid, welke de eerste eigenschap is van den volksvertegenwoordiger. De plaats van afgevaardigde, waarop een minister heet te zitten, is inderdaad open; slechts eene dwaling van het verstand kan het den eerlijken man doen miskennen."

Men verneemt dan ook dat de heeren *Thorbecke* en *Nedermeijer van Rosenthal*, die tot ministers benoemd zijn, en mitsdien als volksvertegenwoordigers zullen aftreden, aan de kiezers en kiesdistricten van Leyden en Arnhem zullen verzoeken, bij de aanstaande nieuwe verkiezing van leden der Kamer, aldaar niet in aanmerking te komen.

— Het *Zondagsblad* vermeld als loopende geruchten dat in een gehouden Ministerraad zoude zijn besloten, dat de nieuw opgetreden Ministers in zoo verre zij leden van de Staten-Generaal waren, bij hun aftreden als zoodanig, zich niet weder verkiesbaar wenschen gesteld te zien: wijders dat elk tegenwoordig minister in plaats van *f* 12,000, zich zal tevreden stellen met een jaarlijksch tractement van *f* 8000, en het tafelgeld van den Minister van Buitenlandsche Zaken in plaats van *f* 6000, op *f* 3000 zou worden bepaald; en eindelijk, dat zij zijn overeengekomen, om zich noch onderling, noch door hunne beambten of onderhoorigen, te doen geven den titel van Excellentie.

— Bij 's Konings besluit van 12 November 1849, n°. 53, is aan den heer *A. L. Weddik*, laatstelijk gouverneur van Borneo, met verlof hier te lande, voorloopig opgedragen de waarneming der functiën van secretaris-generaal bij het departement van Koloniën.

— De minister van finantiën heeft ter kennisse gebragt van die het aangaat, dat, hoewel bij de onlangs plaats gehad hebbende intrekking van zilveren munten, naar de wet van 1816 vervaardigd, de guldens met den stempel van *Neêrlandsch Indie*, tot 1839 geslagen, ter inwisseling zijn toegelaten, hieruit echter niet volgt, dat munten, den stempel van *Neêrlands Indie* dragende, voortaan aan de Rijks kantoren in betaling worden genomen, maar zullen die munten, als niet behoorende tot het Nederlandsche muntstelsel, geregeld bij de wet van den 26 November 1847 (*Staatsblad* n°. 69), even als tot hiertoe het geval was, worden afgewezen.

— De prins van Canino, *Charles Lucien Bonaparte*, bevindt zich sedert veertien dagen te Leyden, ten einde de merkwaardigheden van het museum aldaar te onderzoeken.

— In het *Bossche Provinciaal Dagblad* leest men:

«Bij het laatste verblijf binnen deze stad van den generaal *Nepveu*, is onderzocht in hoeverre onze vesting nog gebrek aan versterkings-middelen hebben mogt of de oude verwerings-forten herstelling zouden noodig hebben. De zoogenaamde Papenbril moet, naar wij vernemen, onder anderen worden hersteld en zal kortlings in het openbaar worden aanbesteed."

— Men schrijft uit 's Hertogenbosch, dat het Zaturdag eindelijk gelukt is, de gezonken stoomboot *Jan van Arkel* N°. 2, uit den mond der Z. W. vaart in de Dieze te slepen, ten gevolge waarvan de gestremde vaart dadelijk is hersteld. Dit werk dat verbazende krachtsontwikkeling en veel beleid vereischte, werd bestuurd door de heeren *L. Smits*, van den Kinderdijk, en *C. van Esch*, van 's Hertogenbosch, en geheel naar het plan van eerstgenoemden uitstekenden scheepsbouwmeester.

— Volgens berigt uit Crefeld, zijn daar valsche Nederlandsche 5 gulden stukken in omloop, die van de echte alleen daardoor zijn te onderscheiden, dat zij iets dikker, minder scherp gemunt en ligter dan de echte zijn; zij dragen het jaartal 1827, en bestaan uit koper, hetwelk langs den galvanischen weg zeer dun verguld is.

— In den nacht van den 7. op den 8. November, heeft men een gat gebroken in den keldermuur der woning van *Pieter Lazaroms*, wonende te Zegge, gemeente Rucphen, en uit den kelder ontvreemd: achttien rogge- en drie tarwe brooden, een houten bak met 4 ponden boter, een steenen potje met drie ponden zout, welke bak en potje echter op een naburig land zijn terug gevonden. — De inbraak schijnt te zijn geschied door middel van eenen bijtel ter breedte van drie Nederl. duimen, terwijl volgens de voetstappen op de plaats des misdrijfs ontdekt, zich vier personen daaraan zullen hebben schuldig gemaakt.

In denzelfden nacht hebben dezelfde personen gepoogd in te breken in de woning der weduwe *Bennaerts*, mede onder de Zegge woonachtig, zelfs heeft men aldaar een raampje van de bakkeet geheel uitgenomen, doch niets in dezelve bevindende, zijn de misdadigers afgetrokken.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 12 November.

TARWE: Roode in Entr. iets lager ter verzending; Poolsche en andere Soorten in Cons. prijshoudend. Verkocht in Entr. 128 ℔ N. Rijn *f* 205. In Cons. 131 ℔ bonte Pools. *f* 290; 128, 129 ℔ mindere dito *f* 271, *f* 273; 130 ℔ dito dito *f* 272; 130, 131 ℔ O. Bovenl. *f* 245, *f* 250; 132 ℔ O. Rostocker *f* 280.

ROGGE in één doen: 125 ℔ Pomm. *f* 136; 125 ℔ N. Munst. *f* 129; 123 ℔ N. Inl. *f* 125.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT slap en lager afgegeven: 121 ℔ N. Amersf. en Nijkerker *f* 150.

KOOLZAAD: besch. Deensch *f* 328, *f* 333, *f* 360; op 9 Vat, in April $77\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD één doen: 109, 110 ℔ Egypt. *f* 285.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $46\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $45\frac{1}{2}$; in Mei eerstk. *f* $46\frac{1}{4}$; Oct. *f* 38; Dec. *f* 45.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $34\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $33\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39.

RAAPKOEKEN *f* 56 à 60. — LIJNKOEKEN *f* 7 à 9.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 13. NOVEMBER 1849.

Het Nederl. Mudde Tarwe Jarige	van *f*	0,00	tot *f*	8,85.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» »	7,35	» »	8,40.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	4,40	» »	4,65.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	0,00	» »	4,85.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	4,30.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	3,75.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,16.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,24.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond Boter			»	0,60.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot *f*	1,80.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,60.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3,50

TWEE HONDERD NEGENDE STAATS-LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e Trekking. N°. 8688, *f* 1250; N°s. 19,817, 14,205, 4348, 8785, 3401, 17,947, ieder *f* 1000.
2e —— N°. 6036, *f* 25,000; N°. 61,53, *f* 5000, N°s. 7665, 12,913, ieder *f* 1000.
3e —— N°. 1879, *f* 2500; N°. 2473, *f* 12,50; N°. 4133, *f* 1000.
4e —— N°. 19,987, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (13 *November*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$; 3 pCt. $62\frac{7}{8}$, 63, $62\frac{15}{16}$; 4 pCt. $82\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Amort.-Aijndik. 3 pCt. $83\frac{1}{2}$; Handelm. $163\frac{1}{2}$; Haarlemmermeer $100\frac{5}{8}$; Aandl. Rijnspoorweg $84\frac{1}{2}$, 85, $84\frac{7}{8}$; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $45\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$; Spanje Ardoins $12\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; dito van 510 p. st. $12\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; dito Onbep. St. $11\frac{5}{8}$; 3 pCt. $35\frac{5}{16}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m $26\frac{13}{16}$, $\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$; Coupons Ardoins $7\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; Portugezen 5 pCt. $33\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$; Id. 4 pCt. $34\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$; Rusland 5 pCt. $104\frac{3}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $85\frac{1}{4}$; dito bij *Stieglitz* $83\frac{1}{8}$, $\frac{5}{8}$; Certif. van Assign. 6 pCt. 64, $\frac{1}{2}$; Polen $142\frac{1}{4}$; Oostenrijk Metall. $83\frac{3}{8}$, $\frac{3}{4}$; Id $2\frac{1}{2}$ pCt. $42\frac{7}{8}$, $43\frac{1}{2}$; N. Metall. $87\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Fr. oblig. 3 pCt. $52\frac{1}{16}$, $\frac{7}{16}$.

Advertentiën.

Berlicum bij MERCKX aan den Tol; te *Dinther* bij VAN DER EERDEN aan den Tol; te *Erp* bij de Weduwe VAN DE WIJNGAARD; te *'s Hertogenbosch* in het Nederlandsch-, Oud-Stads, Brabantsch en Eindhovensch Koffijhuis, almede in de Place Royal bij C. VERHASSELT, en in het Stads Koffijhuis bij G. VAN VLIET, mitsgaders in de Logementen den Gouden Leeuw, het Oud Keizershof, den Eenhoorn en het Groenhuis; te *Heusden* bij VAN EYK; te *Hintham* onder *Rosmalen* bij DE WINTER; te *Klundert* in de Stads Herberg; te *Nijmegen* bij VAN MEURS aan de Gierbrug; en te *Veghel* bij VAN DER AA.

Zullende *Dingsdags* en des *Woensdags* voor de Aanbesteding, de vereischte aanwijzing *in loco* worden gedaan, te beginnen iederen dag des voormiddags ten *negen ure*, te *Veghel;* terwijl intusschen de verlangd wordende inlichtingen te bekomen zijn, zoo bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, als bij den Ingenieur in het Eerste Waterstaats-Arrondissement L. RIJSTERBORGH, te 's Hertogenbosch.

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Brabant,
A. J. BORRET.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN.*

RENTAMBT BREDA.

VERKOOPING

VAN

SCHAARHOUT.

De waarnemende RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Breda*, als daartoe gemagtigd, zal, ten overstaan van den Notaris JONCKHEER, gevestigd te *Ginneken*, op *Maandag den 3. December 1849*, des morgens ten 9 ure precies, ten Huize en Herberge van de Weduwe KWISTHOUT, in *den Zandberg*, even buiten de Ginnekenpoort te *Breda*, in het openbaar

VERKOOPEN, als:

ULVENHOUTS BOSCH, Gemeente Ginneken.

31 Kavels Zes- en Zevenjarig SCHAARHOUT, in onderscheidene Perken van voornoemd Bosch.

In het MASTBOSCH, Gemeente Ginneken en 's Princenhage.

17 Kavels Vijf- en Zevenjarig SCHAARHOUT, in onderscheidene Perken van voornoemd Bosch.

In het LIESBOSCH, Gemeente 's Princenhage.

25 Kavels Vier- en Zesjarig SCHAARHOUT, alsmede Twee- en Driejarig PLANTSOEN, in onderscheidene Perken van en om voornoemd Bosch.

2 Kavels Driejarig ELSEN- en BERKEN SCHAARHOUT op de *Mestblokken;* En

1 Kavel Droog BRANDHOUT, bestaande in BEUKEN TOPPEN en TAKKEN, staande op de werf der Hoeve bij het *Liesbosch.*

De Voorwaarden van Verkoop liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester en den Notaris, terwijl verdere inlichtingen en aanwijzingen te bekomen zijn, bij de Boschwachters in de respectieve Bosschen.

BREDA, den 13. November 1849.

De Rentmeester voornoemd,
VAN DER BORCH,
genaamd VAN ROUWENOORT.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN,

BESTUUR DER DOMEINEN.

PROVINCIE *NOORD-BRABANT.*

Op *Maandag den 14. Januarij* 1850 *en volgende dagen*, des voormiddags ten 10 ure, zal, in het Koffijhuis van J. G. SPRENGERS, op de Groote Markt te *Breda*, ten overstaan van den Notaris Mr. F. K. [illegible] overgegaan tot de **OPENBARE VEILING** van 103 Perceelen LANDERIJEN, VISSCHERIJEN, BOSSCHEN, ERFJES, Rijksgronden langs de Groote Wegen, enz. enz., en 192 Kavels HEIDEGRONDEN, bevattende ruim 2200 Bunders, gelegen onder de Kantoren *Breda*, *Bergen-op-Zoom* en *Oudenbosch*, breeder bij Billetten en Catalogus omschreven; liggende de Voorwaarden ter lezing ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*, van voornoemden Notaris aldaar en van de Ontvangers der Registratie te *Eindhoven*, *Oosterhout*, *Oudenbosch*, *Zevenbergen* en *Bergen-op-Zoom*, terwijl bovendien de Algemeene Voorwaarden, waarop 's Rijks Domeinen worden vervreemd, ter lezing liggen ter Griffie van ieder Provinciaal Gouvernement en ten Kantore van ieder Directeur der Registratie en Domeinen.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

*** De GEBROEDERS ABRAHAMS, te *Middelburg*, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

WOORDENBOEKJE

VAN DE MEEST IN GEBRUIK ZIJNDE BENAMINGEN IN DE

HOLLANDSCHE, ENGELSCHE en FRANSCHE TALEN,

BENEVENS EENIGE REGELEN VOOR DE UITSPRAAK DER ENGELSCHE TAAL.

(*Vierde veel vermeerderde uitgave.*)

Dit Boekje is, door de zamenvatting in een beknopt bestek van de meest in gebruik zijnde woorden der drie talen, even geschikt tot het aanleeren van woorden voor eerstbeginnenden, als het den meer gevorderden een nuttig handboekje is, hetwelk voor hem dikwijls het gebruik van verscheidene volumineuse en kostbare boekdeelen kan vervangen; terwijl men er bovendien een aantal benamingen in aantreft, die men in andere woordenboeken te vergeefs zoeken zou.

De veelvuldige vraag naar dit werkje, ten gebruike der Landverhuizers naar de Vereenigde Staten van Amerika, als anderzins, heeft den *derden druk* in korten tijd geheel doen uitverkoopen en deze *vierde veel vermeerderde* oplage noodzakelijk gemaakt. — Prijs 40 cts.

*** Voortdurend worden in alle Boekwinkels bestellingen aangenomen op de **VIJF EERSTE JAARGANGEN** van

de Huisvriend;

Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land,

VERZAMELD DOOR **J. J. A. GOEVERNEUR;**

gebonden in nette cartonnen banden, tegen den prijs van *ƒ* 7,00.

«De *Gids* dezes jaars (Junij-nommer) geeft van dit Werk op nieuw eene hoogst gunstige beoordeeling:

De speculatiegeest van onzen tijd kondigt menigmalen, met kwakzalvers breedsprakigheid en brallenden ophef, de geboorte aan van allerlei ontuig. Het is niet te ontkennen, dat hij de menigte dikwerf blinddoekt en maar al te vaak zijn ziekelijke waar weet aan den man te brengen. Ieder, die overtuigd is van het nadeel dezer industrie, ieder, die meêwerken wil om haar te vernietigen, heeft niets beters te doen, dan de pogingen te ondersteunen van degelijkheid, eenvoud en waarheid. Misschien zijt ge het met mij ééns, dat er ten onzent te veel Week- en Maandschriften bestaan; die beloven dat ze goede, gemengde lectuur zullen leveren voor burgers van stad en land; misschien geeft ge mij ook toe, dat verre weg het grooter deel op ieder bladzijde bewijst, hoe slecht ze de gegeven belofte nakomen en zijt dus met mij van gevoelen, dat die enkele, die hun woord gestand doen, dubbel regt hebben op uwe ondersteuning. Als men daartoe de handen inéén sloeg, zouden we niet overstroomd worden met zoo veel onrijps en bedorvens, als er thans te voorschijn komt van onder de zuchtende drukpersen. [illegible] noemen willen, en [illegible] u (als ge 't niet reeds gedaan hebt) van «de Huisvriend." Hij zal u zijn wat hij u toezegt; een vriend, in wiens aangenaam bijzijn gij menig genoegelijk uurtje slijten kunt; die den tact heeft om met u om te gaan, zoo als ge dat zelf zult verlangen; wiens geestige scherts u menigmaal een lach om de lippen plooijen zal; wiens vriendelijke ernst u gouden lessen van levenswijsheid zal te genieten geven; die u bekend zal maken met allerlei merkwaardigheden uit het gebied van natuur-, land- en volkenkennis; uit den toestand van ons maatschappelijk en burgerlijk leven en u vaak verrast met een keurig verhaal of bevallige poëzij!»

Wie van deze Aanbieding alsnog mogt willen profiteren, en voor den loopenden Jaargang inteekenen, tegen *ƒ* 3,00, kan tot het einde dezes jaars, indien de voorraad zoo lang strekt, den *zesden* Jaargang bekomen tegen *ƒ* 2,00.

GRONINGEN, October 1849.

C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.